

8.2. Presentació

8.2.1. Activitats de formació i sensibilització

- 8.2.1.1. Assignatures de lliure configuració
- 8.2.1.2. Cursos monogràfics de curta durada
- 8.2.1.3. Seminari iberoamericà «Curs de gestió mediambiental de l'activitat turística»
- 8.2.1.4. Curs d'Especialista Universitari en Cooperació Internacional
- 8.2.1.5. III convocatòria d'ajuts de cooperació al desenvolupament: accions de formació i sensibilització
- 8.2.1.6. II Jornades de Cooperació
- 8.2.1.7. Exposicions
- 8.2.1.8. Altres iniciatives de sensibilització i formació

8.2.2. Premi de recerca sobre cooperació internacional

8.2.3. Projectes de cooperació al desenvolupament

- 8.2.3.1. III convocatòria d'ajuts de cooperació al desenvolupament: projectes de cooperació
- 8.2.3.2. Xarxa ORION
- 8.2.3.3. Realització del seminari avançat: *La salut i el desenvolupament a través de la mirada de gènere*, en el marc del Programa VITA de l'AECI
- 8.2.3.4. Altres accions de cooperació al desenvolupament en països del Sud

8.2.4. Beques per a la realització de pràctiques d'alumnes de la UIB en països empobrits

8.2.5. Voluntariat universitari

- 8.2.5.1. Borsa de Voluntariat Universitari
- 8.2.5.2. Cursos de formació de voluntariat
- 8.2.5.3. Voluntariat universitari en cooperació al desenvolupament
- 8.2.5.4. Servei de Voluntariat Europeu (SVE)
- 8.2.5.5. Programa de voluntariat de Nacions Unides

8.2.6. Programa UIB Reutilitza

8.2.7. Accions d'informació, documentació i divulgació

- 8.2.7.1. Col·lecció Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat
- 8.2.7.2. Centre de documentació

8.2.8. Participació en òrgans col·legiats i comissions

8.2. COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I SOLIDARITAT

Els programes de cooperació al desenvolupament i solidaritat inclouen un ampli ventall d'activitats de formació, sensibilització, recerca i divulgació. Aquests programes es fan en el marc de convenis de col·laboració amb el Govern balear i del 0,7 per cent del pressupost d'ingressos propis que la UIB dedica a la cooperació.

La majoria d'accions gestionades per l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament durant el curs 2006-2007 corresponen als convenis signats entre la Direcció General de Cooperació i la UIB de 2006 i 2007. Per aquest motiu, la memòria inclou les activitats realitzades en el marc dels dos convenis.

La quantitat assignada al conveni de 2006 fou de 430.000,00 euros, i la dels convenis de 2007, de 467.000,00 euros.

Quant a les activitats realitzades en l'àmbit del voluntariat universitari, es duen a terme en el marc dels convenis de col·laboració amb la Direcció General de Cooperació i la Direcció General de Joventut, com també del 0,7 per cent del pressupost d'ingressos propis que la UIB dedica a cooperació i de la partida destinada a aquesta finalitat en el pressupost de la UIB.

Els doblers destinats a aquest apartat es concreten en les quantitats de 51.000 euros en el marc del conveni de 2006 amb la Direcció General de Cooperació, 12.000 euros en el marc del conveni de 2006 amb la Direcció General de Joventut, 9.000 euros del pressupost per a l'any 2006 de la UIB en matèria de voluntariat específic, a més de les aportacions derivades del 0,7 per cent del pressupost d'ingressos propis que la UIB dedica a cooperació.

8.2.1. ACCIONS DE FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

8.2.1.1. Assignatures de lliure configuració

S'ha renovat l'ajut de 900 euros per a la realització de l'assignatura de lliure configuració en matèria de cooperació al desenvolupament Tecnologia per al Desenvolupament Humà (codi 3460), de 4,5 crèdits, impartida pel professor Víctor Martínez Moll del Departament de Física.

Igualment s'ha renovat amb un ajut de 1.500 euros per a la realització de l'assignatura de lliure configuració en matèria de cooperació al desenvolupament: Economia, Desenvolupament i Cooperació (codi 3067), de 4,5 crèdits impartida pel professor Antonio Sierra Rincón del Departament d'Economia Aplicada.

Ambdues assignatures varen ésser seleccionades a la I Convocatòria d'ajuts de cooperació al desenvolupament: accions de formació i sensibilització (duta a terme durant l'any 2004), fet pel qual va obtenir l'ajut amb càrrec al 0,7 per cent del pressupost d'ingressos propis de la UIB.

8.2.1.2. Cursos monogràfics de curta durada

Aquests cursos pretenen posar a l'abast dels ciutadans un ampli ventall d'accions formatives que cobreixin els distints nivells formatius.

Durant el curs 2006-2007 es varen realitzar els cursos següents:

- Tècniques d'informació i documentació per a la solidaritat i la cooperació
- Diagnòstic Territorial per a la Fonamentació de Projectes de Cooperació al Desenvolupament.

A la taula següent apareixen les dades de participació i la durada dels diferents cursos:

Participants	Professorat	Alumnat	Durada
Tècniques d'informació i documentació per a la solidaritat i la cooperació. Dirigit per el Sr. Miquel Pastor, director del Servei de Biblioteca i Documentació de la UIB.	4	33	40 hores
Diagnòstic Territorial per a la Fonamentació de Projectes de Cooperació al Desenvolupament. Dirigit per el Sr. Antoni Cladera Bohigas, professor de Física de la UIB.	3	28	20 hores
TOTAL	7	61	60

Aquests cursos han estat finançats per la Direcció General de Cooperació.

8.2.1.3. Seminari iberoamericà «Curs de gestió mediambiental de l'activitat turística»

Aquest seminari era previst a l'annex 5 del conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Immigració i Cooperació del Govern de les Illes Balears i la UIB per a l'any 2006. Es va dur a terme a Palma entre el 6 i l'11 de novembre de 2006.

El programa respon a l'especial sensibilitat que la societat balear manté envers les necessitats d'Iberoamèrica, una regió a la qual està unida per vocació i segles d'història. El seu objectiu és contribuir que el seu desenvolupament social i econòmic en l'àmbit del turisme es realitzi d'una manera compatible amb la protecció del medi ambient i la conservació dels seus recursos naturals, mantenint a llarg termini la capacitat de generar benestar.

Pel que fa als objectius específics del seminari, es persegueix que les persones assistents:

- Coneguin i comprenguin la problemàtica que presenta el desenvolupament turístic sostenible, en especial per a les administracions públiques i per a les empreses.

- Identifiquin i avaluin els impactes mediambientals de l'activitat turística.
- Coneguin els sistemes i bones pràctiques de gestió mediambiental en l'activitat turística.
- Desenvolupin la seva capacitat crítica i creativitat, per contribuir a resoldre els problemes que planteja la gestió mediambiental en els diferents països participants.

Al seminari, hi varen participar 24 membres dels països següents: Argentina, Brasil, Xile, Colòmbia, Cuba, Equador, Mèxic i Veneçuela.

El seminari, dirigit pel doctor Antoni Llull, va ser cofinançat amb 16.000 euros per la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears i amb 18.000 euros per la Càtedra Sol Melià d'Estudis Turístics.

8.2.1.4. Curs d'Especialista Universitari en Cooperació Internacional

Des del curs 2001-2002, la Universitat de les Illes Balears, en virtut dels convenis de col·laboració amb el Govern de les Illes Balears, inclou dins la seva oferta de cursos de postgrau adreçats a diplomats i/o llicenciats de totes les Illes que vulguin rebre una formació especialitzada sobre aquesta matèria.

Durant el curs 2006-2007 s'ha realitzat el curs *on-line* de postgrau d'Especialista Universitari en Cooperació per al Desenvolupament (25 crèdits).

Te com a objectius formar aquelles persones que hagin d'assolir la responsabilitat d'intervencions als països menys afavorits, des de les bases conceptuals, econòmiques i socials de la cooperació, fins a les eines metodològiques i operatives amb les quals hom pot comptar. El curs ha estat dirigit pel dr. Antoni Socies Salvà i Patrícia Horrach Rosselló del Departament d'Economia de l'Empresa de la UIB.

Aquest curs es compon de tres parts:

- Els mòduls teòrics
- Les pràctiques
- El treball final

El nombre d'alumnes que han realitzat el curs complet ha estat de 38, dels quals 33 tenen experiència en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.

8.2.1.5. III convocatòria d'ajuts de cooperació al desenvolupament: accions de formació i sensibilització

En el marc del 0,7 per cent del pressupost de 2006 de la UIB, s'atorgaren ajuts per un import de 12.000 euros en el marc de la **III Convocatòria d'Ajuts de Cooperació al Desenvolupament: accions de formació i sensibilització** (publicada el maig de 2006), adreçada a donar suport a activitats organitzades per alumnat, professorat i personal d'administració i serveis de la UIB.

Els projectes seleccionats foren els següents:

— **Apropem el comerç just a la UIB (III)** (Quantitat assignada: 1.500 euros)

Responsable: Josep Pablo Cànaves, professor del Departament de Biologia Fonamental i Ciències de la Salut i personal d'administració i serveis (PAS) dels Serveis Científicotècnics.

Equip: Patrícia Ferrà Coll, José Pérez Castelló, Raquel Herranz Bascones, Teresa Montero, Joan Alcaraz Llabrés, Carme Rosselló i Marta Pizarro.

Ubicació: Universitat de les Illes Balears

Objectius: Augmentar la conscienciació, a tots els nivells, dins la UIB sobre el tema i promoure dins la comunitat universitària la necessitat d'establir de forma estable aquests productes dins la UIB.

— **Cinefòrum per una altra globalització (III).** (Quantitat assignada: 1.500 euros)

Responsable: Patrícia Ferrà Coll, professora del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques.

Equip: Alejo R. Cabeza Obrador, Teresa Montero Polo, Domènec Garcias Gomila, Tomeu Alorda Ladaria, Jaume Ferrà i Rotger, Ivan J. de Pau Bernal, Josep Antoni Pérez Castelló, Sheila Cerdà Fernández, Belen Pascual, i Antònia Abraham Cañellas.

Ubicació: sala d'actes de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos, Universitat de les Illes Balears.

Objectius: l'objectiu general és la sensibilització, conscienciació i formació de la comunitat universitària (alumnes, personal d'administració i serveis, professorat universitari) i de fora de la Universitat, sobre la realitat dels països en vies de desenvolupament, sobre la connexió entre la seva realitat i la dels països desenvolupats, i sobre la urgent necessitat d'actuar per construir un món més just i respectuós amb les persones i amb l'entorn. Es treballaria a través de cinefòrums sobre aquests temes amb la participació d'experts i/o persones afectades per la problemàtica en el debat posterior.

— **Segones Jornades a Balears sobre microcrèdit i cooperació.** (Quantitat assignada: 1.500 euros)

Responsable: Antonio Sierra Rincón, professor del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat de les Illes Balears.

Equip: Teresa Palmer Tous.

Ubicació: Edifici Gaspar Melchor de Jovellanos, Campus Universitari.

Objectius: l'objectiu general d'aquestes jornades és ampliar els coneixements de la població pel que fa la utilització del microcrèdit com a instrument de cooperació al desenvolupament.

— **Una mirada als conflictes del món actual: què s'amaga darrere la guerra.** (Quantitat assignada: 1.500 euros)

Responsable: Arnau Matas Morell, alumne de Filosofia de la Universitat de les Illes Balears.

Equip: Miquel Ripoll Perelló, Maria de Lluç Bagur Cañellas, Nanda Caro Blanco.

Ubicació: Universitat de les Illes Balears

Objectius: Sensibilitzar la població en general i la comunitat universitària en particular sobre la importància de la comprensió profunda de tot l'entramat que s'amaga darrere els conflictes bèl·lics.

— **Crus sobre els Drets Humans i la Cooperació al Desenvolupament.** (Quantitat assignada: 1.500 euros)

Responsable: Jesus Molina Mula professor del Departament de Biologia Fonamental de la Universitat de les Illes Balears.

Equip: Marina Arrabal, Diego Marín, José Ignacio Ricarte.

Ubicació: Seu d'Eivissa i Formentera de la Universitat de les Illes Balears

Objectius: Promoure els Drets Humans en el marc de la Cooperació al Desenvolupament per tal de generar projectes de cooperació dins de les Seus de la Universitat.

— **Concert i tallers. Sucantnord-sucantmons.** (Quantitat assignada: 1.500 euros)

Responsable: Maria Rosa Deyà Simonet Professora del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació.

Equip: Antònia Abraham Canyelles, Núria Alemany Abrines, Gabriel Cabot Mesquida, Macià Forteza Crespi, Victòria Canals Ferragut.

Ubicació: Universitat de les Illes Balears- Campus Universitari

Objectius: Sensibilitzar als joves en particular i la resta de població en general sobre una sèrie de temes mitjançant la música. Afavorir un intercanvi de joves músics de dues cultures diferents. Enfortir el teixit social que treballa amb el jovent de Mallorca.

— **II curs d'introducció a la Cooperació en Salut Internacional.** (Quantitat assignada: 1.500 euros)

Responsable: Miquel Bennàssar Veny, professor del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia.

Equip: Joan de Pedro Gómez, Miquel Bennàssar Veny.

Ubicació: Universitat de les Illes Balears. Edifici Sa Riera.

Objectius: Contribuir a la formació i captació dels agents en matèria de salut per millorar l'eficàcia de les intervencions.

— **Seminari sobre Cooperació per al Desenvolupament. Seu Universitària de Menorca.** (Quantitat assignada: 1.500 euros)

Responsable: Pere Alzina Seguí, professor del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació a la Seu Universitària de Menorca.

Equip: Joan Coll, Javier Tejero i Maria Jesús Barceló, amb col·laboració del Fons menorquí de Cooperació.

Ubicació: Seu Universitària de Menorca.

Objectius: Oferir a l'alumnat les línies actuals de cooperació per al desenvolupament.

Capacitar l'alumnat per engegar iniciatives solidàries.

Difondre la tasca de cooperació per al desenvolupament que porten a terme la UIB i el Fons Menorquí de Cooperació.

La UIB ha aprovat la quantitat de 15.000 euros per a la **IV Convocatòria d'Ajuts: Accions de formació i sensibilització** (publicada l'abril de 2007). S'han rebut un total de sis projectes, la selecció dels quals es farà el mes de setembre de 2007.

8.2.1.6. II Jornades de Cooperació

El 29 de novembre de 2006 es realitzaren les segones Jornades de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat a la UIB, en el marc del conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Immigració i Cooperació del Govern de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears en matèria de cooperació al desenvolupament.

Les presents jornades es marcaren com a objectiu la creació d'un espai d'interlocució que permetés reflexionar, debatre i fer propostes que contribueixin a elaborar noves estratègies i accions en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament i la solidaritat a la UIB.

El transcurs de les jornades seguí el programa següent:

Conferència inaugural: «Relacions entre universitats del Nord i del Sud», a càrrec de la Sra. Rosalía Arteaga Serrano, secretària general de l'Organització del Tractat de Cooperació Amazònia, de l'Equador.

Conferència «Objectius de desenvolupament del mil·lenni, què són? Per a què serveixen? Estat actual de la seva consecució», a càrrec del Sr. Xavier Guerrero, adjunt a la direcció general de l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya.

Conferència «Un any a l'Àfrica de l'oest: reflexions personals sobre els objectius del mil·lenni», a càrrec del Sr. Antoni Cladera, professor d'Arquitectura Tècnica de la UIB, membre d'Enginyeria sense Fronteres-Illes Balears i excooperant d'Acció contra la Fam.

Taula rodona «Programa Estades solidàries: la contribució de l'alumnat de la UIB enfront de la pobresa en el món», a càrrec de diversos alumnes participants en el programa.

Conferència de clausura «Solidaritat com a instrument complex de governabilitat en països del Sud, el cas de l'Argentina», a càrrec del Sr. Eduardo Gálvez, professor de la Universitat Nacional de la Plata (Argentina), secretari general d'Orion, associació que centra la seva activitat en l'educació superior i l'intercanvi academicotecnològic entre Europa i l'Amèrica Llatina.

La següent taula ens mostra, de forma comparativa, la participació a les jornades de cooperació al desenvolupament

JORNADES DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT		
ANY	2005	2006
ALUMNES	37	161
PDI	16	20
PAS	1	4
ALTRES	7	6
PONENTS	35	14
MODERADORS	5	2
TOTAL	101	207

Paral·lelament a aquestes conferències es realitzaren altres activitats per tal de tenir més presència en el conjunt del campus universitari durant els dies previs i posteriors. Entre aquestes activitats cal destacar la presència de diverses exposicions de temàtica

relacionada amb la cooperació al desenvolupament i la solidaritat (podeu veure-les detallades a l'apartat corresponent a exposicions).

- **Fira d'entitats**

D'altra banda, el mateix dia de les conferències es va fer una fira d'entitats al campus universitari, que permeté que diferents entitats, associacions i ONGD mostrassin la seva tasca en matèria de cooperació al desenvolupament, sensibilització i comerç just. Les entitats que hi participaren foren les següents:

ENTITATS PARTICIPANTS A LA FIRA DE LES II JORNADES DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT A LA UIB 2006
Associació d'Amics del Poble Sahrauí-Illes Balears
Asociación por la Tasación de las Transacciones Financieras Especulativas y la Acción Ciudadana Attack
Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears
Educació i Solidaritat
Enginyeria sense Fronteres
Fundació Vicenç Ferrer
Greenpeace
Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB
Projecte 9
S'Altra Senalla
Treball Solidari
UNICEF

8.2.1.7. Exposicions

En el marc de les II Jornades en Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat a la UIB es varen realitzar tot un seguit d'exposicions durant els mesos de novembre i desembre de 2006:

El microcrèdit, una proposta per lluitar contra la pobresa

Entitat: Treball Solidari

Ubicació: edifici G. M. de Jovellanos del campus universitari

Exposició fotogràfica que mostra la realitat i el rostre humà de les persones amb les quals l'ONG Treball Solidari fa feina amb els seus projectes de microcrèdits a Hondures, El Salvador i Nicaragua. Aquesta ONG reforça els treballs autònoms i petits negocis de la població local amb petits fons de capital perquè els receptors puguin invertir a millorar la rendibilitat de les seves microempreses.

Mira't el món

Entitat: Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació

Ubicació: edifici Guillem Cifre de Colonya

Aquesta exposició vol ser una mirada crítica a l'actual situació mundial a partir d'una perspectiva positiva que fomenti la cooperació entre Nord i Sud. A partir de sis blocs temàtics, que es corresponen a sis torres formades per cubs enormes, *Mira't el món* fa un recorregut per temes cabdals per a la cooperació, com ara l'origen de les desigualtats, el problema del deute extern, els recursos i la sostenibilitat, l'armamentisme, les migracions, la salut i l'educació.

Salud es nombre de mujer

Entitat: Programa VITA

Ubicació: edifici Anselm Turmeda

La salut és un factor fonamental en la lluita contra la pobresa i un pilar necessari en el desenvolupament de les poblacions més desfavorides. L'AECI reconeix la dona com a agent de desenvolupament i peça clau per a la millora de la salut familiar i comunitària.

El Programa VITA, cooperació al desenvolupament en salut per a Àfrica, reconeix la salut com un bé públic global i un dret fonamental, i aposta fermament per l'accés a sistemes de salut de qualitat.

Aquesta exposició itinerant arranca amb la definició del terme salut segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), i seguidament l'acompanyen les diferents informacions sobre temes relacionats amb la problemàtica de les dones als països del Sud i com els afecta la salut.

Nins de Txernòbil, trenta anys després

Entitat: Greenpeace

Ubicació: edifici Guillem Colom Casasnovas

L'exposició sobre els nins de Txernòbil mostra una sèrie d'imatges preses pel fotògraf bielorús Vitaly Barzdyka, de l'agència de premsa Novosti. S'hi recull un dels aspectes més durs d'aquella tragèdia, ja que es mostra l'efecte que la radioactivitat alliberada en l'accident de Txernòbil està produint entre la població infantil, en nins i nines nascuts, molt d'ells, bastants anys després de l'accident.

Perú: descoberta i conquesta

Entitat: OCDS

Ubicació: edifici Beatriu de Pinós

A l'exposició, que reflecteix el testimoni de l'experiència dels estudiants en pràctiques de la UIB, es dona a conèixer el projecte educatiu de les Escoles Alternatives, la seva concreció en la pràctica docent i la vivència dels estudiant de l'estada al Perú, tant des del punt de vista professional com personal.

Armes sota control

Entitat: Intermón Oxfam

Ubicació: edifici Mateu Orfila i Rotger

La globalització ha canviat en el comerç de les armes. Les empreses fabricants d'armes, que operen des d'un creixent nombre de països, obtenen els components per a les armes en diferents parts del món. Moltes vegades la fabricació dels seus productes es realitza en països on els controls sobre la destinació final del que es fabrica són poc estrictes. D'aquesta manera, molt fàcilment, les armes acaben en mans de qui no correspondria.

Cada any les armes convencionals maten almenys 300.000 persones, i moltes més resulten ferides, sofreixen abusos i desplaçaments forçosos i ho perden tot com a resultat de la violència armada. Amb aquesta exposició Intermón Oxfam (IO) ens acosta aquesta realitat, sovint desconeguda.

Les creixents llacunes jurídiques en els controls nacionals demostren la necessitat d'establir regles globals per respondre a aquest comerç global. És hora d'apostar per un tractat internacional efectiu sobre comerç d'armes.

La realitat dels objectius del mil·lenni.

Entitat: Associació per a les Nacions Unides a Espanya (ANUE)

Ubicació: edifici Ramon Llull

A la Cimera del Mil·lenni, celebrada l'any 2000, el conjunt dels Estats membres de les Nacions Unides varen aprovar la Declaració del mil·lenni, en la qual varen reafirmar el caràcter universal i intemporal del propòsit i principis de les Nacions Unides i varen comprometre's a alliberar la humanitat de la guerra, la pobresa extrema i l'amenaça de viure en un planeta malmès per l'activitat humana.

Com a seguiment de la Declaració del mil·lenni, les Nacions Unides ha establert vuit objectius, els Objectius de desenvolupament de mil·lenni, que es pretenen assolir per a l'any 2015 i que comprometen els països a adoptar mesures i aplicar esforços i recursos per aconseguir-los.

Vuit objectius del mil·lenni:

1. Eradicar la pobresa extrema i la fam.
2. Assolir l'educació primària universal.
3. Promoure la igualtat de gènere i l'autonomia de la dona.
4. Reduir la mortalitat infantil.
5. Millorar la salut materna.
6. Combatre la sida i altres malalties.
7. Garantir la sostenibilitat del medi ambient.
8. Fomentar una associació mundial pel desenvolupament.

Aquesta exposició de l'ANUE, Associació per les Nacions Unides, fa una aproximació al coneixement del Objectius del mil·lenni.

Re-conèixer el Marroc

Entitat: Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB (OCDS)

Itinerari : Seu universitària a Eivissa i edifici Ramon Llull

Aquesta exposició va ser organitzada per l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat conjuntament amb professorat dels estudis de Treball Social, Mestre i Infermeria, sobre les pràctiques en matèria de cooperació al desenvolupament realitzades al Marroc.

El contingut d'aquesta exposició és el testimoni de l'experiència obtinguda pels estudiants de Treball Social, Mestre i Infermeria. S'hi donen a conèixer els diferents projectes educatius dels distints estudis, la pràctica realitzada als diferents centres i la vivència personal dels estudiants de l'estada al Marroc.

Ha estat patrocinada per la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears, en el marc del conveni de col·laboració amb la UIB.

Una altra globalització és possible

Entitat: Fons Menorquí de Cooperació
Ubicació: Seu universitària a Menorca

L'exposició *Una altra globalització és possible* ens presenta la globalització que estam vivint i la construcció d'un món més just i equitatiu. Està dividida en quatre blocs temàtics: la globalització que estam vivint, cinc escenaris globalitzats, la construcció d'una altra globalització i mapes mundials de la globalització.

L'exposició ha estat realitzada per l'associació Oikos, acció ciutadana per la pau i l'equitat, una entitat dedicada a tasques de sensibilització ciutadana al voltant de la pau i dels desequilibris Nord-Sud.

La volta al món en vuitanta cases

Entitat: Fons Mallorquí de Solidaritat
Ubicació: edifici Ramon Llull

L'exposició està concebuda com un viatge per sis espais diferents en els quals es pot veure com diversos pobles del món dissenyen les seves cases i les construeixen reflectint-hi al mateix temps la vida comunitària, social, cultural, econòmica i política que els caracteritza, i quines implicacions hi té la cooperació per al desenvolupament.

8.2.1.8. Altres iniciatives de sensibilització i formació

En el marc del 0,7% s'ha donat suport a les accions següents:

- **Curs «Introducció a la gestió de projectes de base tecnològica»**

Es va atorgar un ajut de 320 euros per a la realització del seminari presencial del curs «Introducció a la gestió de projectes de base tecnològica», de 60 hores de durada. Aquest curs semipresencial l'organitzà Enginyeria sense Fronteres, juntament amb la Universitat Oberta de Catalunya.

- **Publicació d'*Análisis de las operaciones financieras I***

Es va concedir un ajut de 1.000 euros per a la publicació del llibre *Análisis de las operaciones financieras I*, de Bartolomé Deyà Tortella, dins la col·lecció Materials Didàctics de la UIB. Els beneficis obtinguts de la venda d'aquest llibre es destinaran a l'ONGD Treball Solidari.

- **Jornada El Mediterrani: Europa i Àfrica**

Es va atorgar un ajut de 1.000 euros per a la jornada El Mediterrani: Europa i Àfrica, que es realitzà el 4 de maig de 2006 a l'Aula de Graus de l'edifici Ramon Llull.

- **International Congress of Mathematicians**

Ajut de 600 euros per a la concessió de dues beques destinades a matemàtics de països en vies de desenvolupament per assistir al congrés esmentat, que es va realitzar a Madrid del 22 al 30 d'agost de 2006.

Aquestes beques estaven emmarcades en una iniciativa del mateix congrés per concedir fins a 400 beques de 300 euros cada una, entre facultats, departaments i oficines de cooperació de diferents universitats espanyoles.

- **Ajut en el programa de doctorat a la UIB**

També es va atorgar un ajut de 350 euros per a la matrícula de doctorat a una estudiant de Tanzània.

8.2.2. PREMI DE RECERCA SOBRE COOPERACIÓ INTERNACIONAL

La convocatòria d'un Premi de Recerca sobre Cooperació al Desenvolupament sorgeix en el marc del conveni de col·laboració subscrit entre el Govern de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears en matèria de cooperació al desenvolupament.

El premi de recerca vol ser una motivació per als investigadors en un tema que disposa de pocs recursos dedicats a la recerca. Alhora són objectius d'aquesta acció poder col·laborar en la formació de futurs investigadors i poder transferir resultats de la recerca a les pràctiques.

El premi de 10.000 euros de dotació de l'any 2006 es va atorgar a la professora Lucrecia Burges Cruz, de la Universitat de les Illes Balears (UIB) que presentaren el projecte *Altruismo y Género: ¿Qué motiva el envío de remesas a los países en desarrollo?*.

El volum de remeses enviades anualment pels emigrants als països d'origen creix exponencialment. Més de 150 bilions de dòlars són enviats únicament a través de canals formals.

El present projecte de recerca se centra en un col·lectiu concret: la població immigrant procedent d'Equador i resident a Palma, com a mostra representativa de la població emigrada a Espanya nascuda a Equador. Intentarem donar resposta a la pregunta següent: Hi ha diferències entre els homes i les dones en les motivacions a l'hora de fer l'enviament de la remesa?

8.2.3. PROJECTES DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

8.2.3.1. III Convocatòria d'ajuts de Cooperació al Desenvolupament: Projectes de cooperació

Aquesta convocatòria té com a objectiu donar suport a projectes de cooperació al desenvolupament elaborats per equips de la comunitat universitària. La majoria de projectes estan finançats a càrrec del conveni amb el Govern de les Illes Balears. Tot i això, la UIB dona suport a la convocatòria a càrrec del 0,7 per cent del pressupost de la UIB.

Dins el 2006 es realitzà la III convocatòria d'ajuts i es varen presentar un total de 17 projectes. A continuació figuren els que foren seleccionats:

— *Valorización de recursos minerales, zeolitas y arcillas, de la región de Agadez, Níger* (Quantitat assignada: 15.000 euros, finançament DGC)

Responsable: Gemma Turnes Plomino, professora del Departament de Química de la Universitat de les Illes Balears.

Equip: Paolo Rumori i Alejandro Sillero

Lloc de realització del projecte: Universitat Abdou Moumouni, Niamey (Níger).

Objectius: Oferir suport científicotècnic als investigadors de la Universitat de Niamey que els permeti disposar de personal i mitjans especialitzats per dur a terme el reconeixement, la valoració i l'explotació dels recursos mineralògics naturals per a la seva potencial aplicació a l'agricultura, per contribuir així al desenvolupament del país

— *Formación de formadores.II: Proyecto de apoyo a profesionales que trabajan con jóvenes en riesgo. Formación en habilidades sociales y abordaje del conflicto (El Salvador)* (Quantitat assignada: 11.000 euros. Finançat per la DGC)

Responsable: Josep F. Campos Vidal (professor del Departament de Filosofia i Treball Social)

Equip: Fernanda Caro, Nicolau Terrassa, Clara Rul·lan, Carolina Canal, Miquel Angel Oliver, Virginia Ramon.

Ubicació: San Salvador. El Salvador.

Objectius: L'objectiu general consisteix en l'enfortiment del treball amb nins, nines i joves en situació de dificultat que duen a terme Funsalprodece i altres entitats relacionades a el Salvador.

— *Formació de gestors de desenvolupament turístic local.(II part)* (Quantitat assignada: 11.000 euros. Finançat per la DGC)

Responsable: Miquel Seguí Llinàs (professor del Departament Ciències de la Terra)

Ubicació: Bahía Blanca (Argentina).

Objectius: L'objectiu general és donar una formació professional en el camp del turisme rural als grups de dones i joves dels municipis marginals del sud-oest de la província de Buenos Aires per tal que puguin tirar endavant microempreses que els permetin generar una riquesa econòmica i per així evitar l'emigració.

— *Projecte de tecnologies de la informació aplicades al desenvolupament.Fase 2: Anàlisi, disseny i prova pilot d'un sistema integral de gestió de vendes per a la comercialització de productes de cooperatives a Nicaragua.*

(Quantitat assignada: 9.400 euros. Finançat per la DGC)

Responsable: Bartomeu Serra Cifre, professor del Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica de la Universitat de les Illes Balears.

Equip: Miquela Vanrell Martorell, Jordi Contestí Llull, Jesús Jiménez Herranz, Àngels Morro, amb la col·laboració d'Enginyeries Sense Fronteres.

Ubicació: Regions de Managua, Chinandega, León, Nueva Segovia, Estelí i Rivas a Nicaragua.

Objectius: contribuir a millorar els ingressos de petits i mitjans productors, per afavorir el seu accés a nous mercats a través de l'increment i la millora de la gestió de comercialització de productes.

Aplicar les tecnologies de la informació a la millora del processos de comercialització de la cooperativa NICARAOOCOOP creant un sistema integral de gestió de vendes.

— *Bioacumulación de metales pesados en la red trófica marina y seguridad del recurso pesquero como alimento humano en la Bahía de Santiago de Cuba.* (Quantitat assignada 13.000 euros. Finançament DGC)

Responsable: Isabel Moreno Castillo, professora del Departament de Biologia de la Universitat de les Illes Balears..

Equip: Salud Deudero Company.

Ubicació: Santiago de Cuba.

Objectius: Conèixer els fenòmens de bioacumulació a la xarxa tròfica de la badia de Santiago de Cuba, mitjançant l'anàlisi d'alguns dels seus nivells i la seva relació amb el quadre de salut de la comunitat.

Difondre i sensibilitzar les comunitats locals enfront d'aquesta problemàtica .

— *Formación en el Centro de Reeducción de menores de Rabuni (TINDUF-ARGELIA). Proyecto de apoyo al Centro de Reinserción de Jóvenes.* (Quantitat assignada: 7.800 euros. Finançat per la DGC)

Responsable: Berta Paz Lourido (professora del Departament de Infermeria i Fisioteràpia)

Equip: Josep Lluís Oliver, marzia Boi, Gregorio Lladó, Juan Manuel Vergara, Eduard Montes, Lleonard Llorens, Joan Ferrà, Rosa Borràs, Raquel Seguí, Antoni Calafat, Maribel Puerta i Catalina Sampol, amb la col·laboració dels Col·legis d'Educadors i Educadores Socials de les Illes Balears.

Ubicació: Campaments de refugiats del poble sahrauí, Tindouf (Argèlia).

Objectius: Millorar l'atenció als joves atesos al centre Bulahi Said en situació de risc social.

Implementar dos tallers a través dels quals es potenciïn el hàbits de treball, la responsabilitat i el treball en equip del joves del centre.

— **Projecte de cooperació en les àrees de salut i educació al campaments de refugiats sahrauís de la República Àrab Sahrauí Democràtica, Tindouf-Algèria.** (Quantitat assignada: 4.000 euros. Finançat per la DGC)

Responsable: Joan Ernest De Pedro Gómez, professor del Departament d'Infermeria i fisioteràpia de la UIB.

Equip: Carme Alorda i Maria Saletas.

Ubicació: Campaments de refugiats del poble sahrauí, Tindouf (Argèlia).

Objectius: Oferir suport didàctic a l'escola Ahmed Abdelfetah i avaluar les necessitats i els beneficis de formació i actuació.

— *Desarrollo de cadenas productivas alimentarias sostenibles en La Puna y la Quebrada de Humahuaca, Provincia de Jujuy, Argentina, II parte.*

(Quantitat assignada: 9.000 euros. Cofinançat entre la DGC en 4.800 euros i la UIB en 4.200 euros)

Responsable: Josep Antoni Tur Marí, professor del Departament de biologia Fonamental i Ciències de la Salut de la UIB.

Equip: Antoni Pons, Dora Romaguera Bosch, amb la col·laboració de la Universitat Ramon Llull (Margarita Serra), i FAO (Florence Egal)..

Ubicació: Província de Jujuy, La Puna i la Quebrada de Humahuaca (Argentina).

Objectius: Millorar la situació socioeconòmica dels habitants de La Puna i la Quebrada de Humahuaca mitjançant la consolidació de dues cadenes productives alimentàries sostenibles que garanteixin la innocuïtat dels aliments produïts i alhora aportin una alternativa econòmica.

— **Subministrament d'aigua potable al poblet de San Antonio Sinaché-**

Quiché (Quantitat assignada: 5.000 euros. Finançat per a la UIB)

Responsable: Francesc A. Rosselló Llompart, professor del Departament de ciències Matemàtiques i Informàtica de la UIB..

Equip: Albert Llamós, Josep Miró, amb la col·laboració de l'ONG Voluntaris de Mallorca.

Ubicació: Poblet de San Antonio Sinaché, al municipi de Zacualpa. Departament de Quiché (Guatemala).

Objectius: Construir una xarxa de distribució d'aigua potable per gravetat que subministri aigua a cent famílies de San Antonio Sinaché, cosa que representa un total de més de 600 beneficiaris.

Genero, desarrollo y medio ambiente (Quantitat assignada: 10.000 euros.

Finançat per a la UIB)

Responsable: Maria Antònia Carbonero Gamundí, professora del Departament de Filosofia i Treball Social de la UIB..

Equip: Bernat Riutort, Alexandre Miquel, Joaquín Valdivielso i Pere Mascaró

Ubicació: Santiago de Cuba (Cuba).

Objectius: Dotar professors, investigadors i líders comunitaris de coneixements i indicadors vàlids per a l'anàlisi integrat de la problemàtica mediambiental de la zona i per al desenvolupament sostenible de les comunitats costeres.

En el marc del conveni signat amb la Conselleria d'Immigració i Cooperació al pressupost de **2007** s'han assignat 84.000 euros per a la **IV Convocatòria d'Ajuts de Cooperació al Desenvolupament**: projectes de cooperació (publicada l'abril de 2007). S'han rebut un total de tretze projectes, la selecció dels quals es realitzarà al mes de setembre de 2007. La UIB ha aprovat per a aquesta convocatòria la quantitat de 15.000 euros en el marc del pressupost del 0,7% (aportació al Tercer Món).

8.2.3.2. Accions de suport a universitats de països en vies de desenvolupament. Xarxa ORION

En el marc del conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Immigració i Cooperació del Govern de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears en matèria de cooperació al desenvolupament, es dugueren a terme accions de suport a universitats amb la xarxa ORION, que donen continuació a les accions realitzades en el marc del conveni de 2004.

Els projectes han estat els següents:

1. Formació en gestió integral de zones costaneres (quantitat assignada: 4.800 euros)

Responsable: Isabel Moreno Castillo (professora del Departament de Biologia).

Ubicació: Universitat Tecnològica Nacional de Buenos Aires i La Plata a Argentina i Universitat de Los Lagos amb seu a Osorno, Xile, universitats de la xarxa ORION.

Objectius: impartir el seminari *Impacto ambiental en el desarrollo costero y manejo sustentable de las costas de las zonas turísticas* a la Universitat Tecnològica Nacional de Buenos Aires durant el mes de maig de 2006. Hi varen participar un total de 47 persones, la majoria treballadors/res en l'àmbit costaner.

A la Universitat de Los Lagos a Osorno, Xile, durant els dies 26, 30 i 31 de maig de 2006 es va impartir el curs *Manejo integral costero*, destinat tant a alumnes com a professors, amb un total de 35 participants.

2. Mobilitat d'alumnat (quantitat assignada: 14.700 euros)

En el marc del conveni específic de mobilitat d'alumnat entre les universitats de la xarxa ORION, i per tal de facilitar que estudiants iberoamericans puguin cursar un quadrimestre d'estudis a la UIB, es convoquen sis beques de 2.450 euros cada una. L'adjudicació d'aquestes beques la va resoldre la comissió de seguiment del conveni en data 8 de juny de 2006, de la manera següent:

	Universitat	Nom	Estudis
1	Universidad Estatal de Bolívar	Andrea López	Infermeria
2		Martha Arregui	Turismo
3	Universidad Nacional del Sur	Loreana Claudia Espasa	Geografia
4		Maria Alejandra Ramboger	Geografia
5	Universidad Estatal de Londrina	Jonathan Zouza Marqués	Arquitectura Tècnica
6		Bruno Natale Pasquarelli	Educació Física

8.2.3.3. Realització del seminari avançat: *La salut i el desenvolupament a través de la mirada de gènere*, en el marc del Programa VITA de l'AECI

L'OCDS, conjuntament amb l'Escola Universitària d'Infermeria i Fisioteràpia de la UIB, varen organitzar el seminari avançat sobre *La salut i el desenvolupament a través de la mirada de gènere*. Aquest seminari s'emmarcava en el conveni de la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears i en el Programa VITA de l'AECI. Aquest seminari pretenia abordar des de la perspectiva de gènere la salut sexual i reproductiva i les cures a la família. Amb aquest seminari es pretenia contribuir a la consecució de dos Objectius de desenvolupament del mil·lenni, en concret, l'objectiu número 4: «Reduir la mortalitat infantil» i l'objectiu número 5: «Millorar la salut materna». Aquesta activitat s'emmarcava també en els objectius de la Declaració de Moçambic aprovada el març de 2006 a Maputo, amb motiu de la I Trobada de Dones per un Món Millor, una iniciativa dels governs d'Espanya i Moçambic.

Abans de fer el seminari i amb l'objectiu de dissenyar una acció formativa en infermeria que pogués donar una resposta real a les necessitats de salut, es planificà un viatge que es realitzà de l'11 al 18 de març de 2006 per fer una anàlisi del context sanitari i un *workshop* que permetés la programació dels continguts del futur seminari de forma participativa i adequada al context.

Les visites de camp i el *workshop* es varen organitzar amb la col·laboració de l'African Center for Gender and Development de les Nacions Unides d'Addis Abeba, Etiòpia, i la Moy University d'Eldoret, Kenya.

El seminari es va realitzar a la UIB del 16 al 26 d'abril de 2007. La durada total va ser de 40 hores.

Hi participaren vint infermeres i infermers amb responsabilitat en el sistema de salut de cada un dels països i professorat de les escoles d'infermeria. La distribució per països va ser la següent: 5 de Kenya, 4 d'Uganda, 5 d'Etiòpia i 6 de Tanzània

Objectius del seminari:

- Proporcionar coneixements teòrics i eines pràctiques per poder integrar la perspectiva de gènere als programes i projectes de salut que es desenvolupen als països respectius.

- Analitzar i debatre els programes de promoció i prevenció de salut sexual i reproductiva, com també proporcionar els coneixements que permetin actuar amb seguretat durant l'embaràs, part i puerperi.

- Elaborar estratègies específiques que permetin millorar les cures de salut de la família.

- Dissenyar projectes de desenvolupament relacionats amb alguna de les temàtiques del seminari per als països respectius.

Finançament

El finançament del seminari fou:

59.966,36 euros de l'AECL.

61.334,00 euros de la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears.

Per a l'organització de les visites pràctiques es va comptar amb els diferents centres sanitaris de l'IB-Salut i amb l'Institut de la Dona del Govern balear.

8.2.3.4. Altres accions de cooperació al desenvolupament en països del Sud amb càrrec al pressupost del 0,7% de la UIB

- **Projecte de cooperació amb Telpaneca (Nicaragua): Introducció d'energies renovables en centres educatius de primària i secundària**

Es va concedir un ajut de 15.000 euros per a activitats de cooperació al desenvolupament en el marc del conveni amb els fons insulars de Cooperació i Solidaritat al professor Pere Alzina, de la Seu universitària de Menorca.

El projecte pretén desenvolupar les energies renovables en el camp educatiu i dotar el professorat de les eines i la formació necessària per dur a terme projectes innovadors. D'aquesta manera es podran dotar de noves tecnologies els centres

educatius de les comunitats rurals allunyades del municipi de Telpaneca que no disposen de corrent elèctric, facilitant l'accés a recursos educatius fins el moment no disponibles.

- **Ajuda per a la Fundació Vicenç Ferrer**

El mes d'octubre de 2006 es va concedir un ajut a la Fundació Vicenç Ferrer a Anantapur (Índia) per a l'adquisició de material tecnològic del Departament de Construcció de la dita fundació, destinat a la construcció d'habitatges de famílies marginades. La quantitat abonada fou de 653,30 euros.

- **Programa Subregional Workshop on Follow up to the Outcome of Seventh African Regional Conference on Women**

Es va concedir un ajut a l'African Centre for Gender and Development (ECA) per a la realització del Subregional Workshop on Implementing the Follow-up Strategy of the Outcome and Way Forward a Tunísia.

- **Programa de prevenció de càncer de mama i cèrvix a Somoto, Nicaragua**

Es concedí un ajut a la professora Belén Calafell, de la Seu universitària de Menorca, per a la realització d'accions de sensibilització i formació en la prevenció i detecció precoç del càncer de mama a l'hospital de Somoto de Nicaragua. Aquesta activitat es duu a terme amb la col·laboració del Fons Menorquí de Cooperació.

- **Ajut per a l'adquisició de material de laboratori**

El mes de març de 2007 es va acordar la concessió d'un ajut de 2.000,00 euros per a l'adquisició de material per al laboratori de microbiologia de la Universitat Estatal de Bolívar (Equador).

- **Ajut a la Fundació Rigoberta Menchú Tum**

El desembre de 2006 es va acordar l'aportació de 10.000,00 euros a la Fundació Rigoberta Menchú Tum, perquè la Universitat de les Illes Balears participàs en el diagnòstic de la realitat educativa de la zona del llac Atitlan i en el disseny d'estudis d'educació superior, amb especial atenció a la formació en línia de mestres.

- **Ajut per a la realització dels cursos d'espanyol per a estrangers**

El juliol de 2007 es va concedir un ajut de 1.100 euros per finançar la matrícula de quatre alumnes bosnians als cursos d'espanyol per a estrangers que realitza la UIB.

8.2.4. BEQUES PER A LA REALITZACIÓ DE PRÀCTIQUES D'ALUMNES DE LA UIB EN PAÏSOS EMPOBRITS

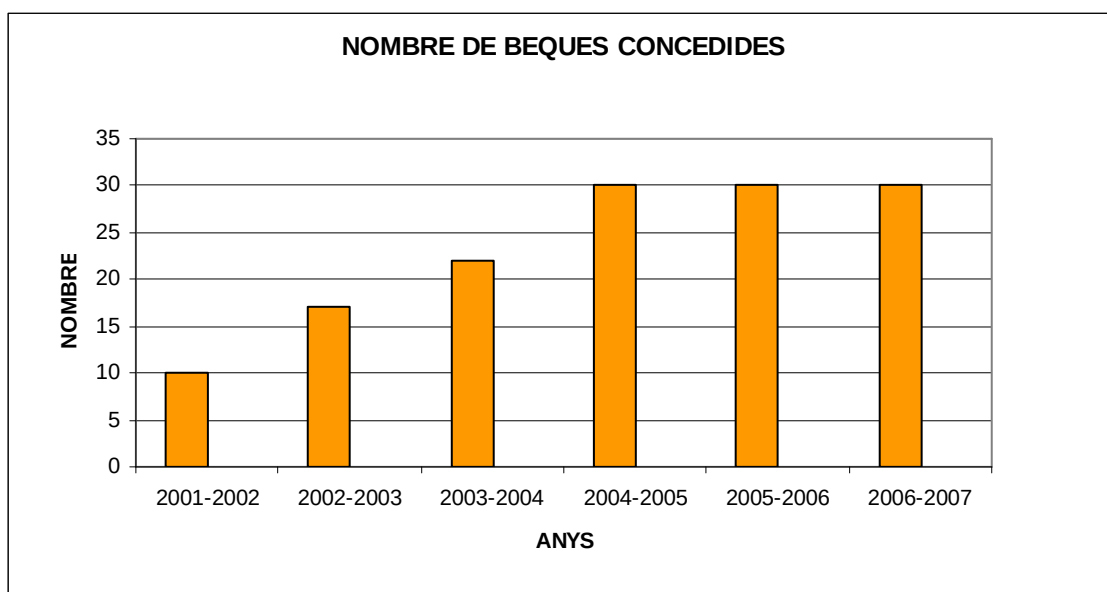
Durant el curs acadèmic 2006-2007 es varen concedir 30 beques per dur a terme pràctiques, tal com estableix l'annex 4 del conveni signat entre la UIB i la Direcció General de Cooperació. El pressupost per a les beques ha estat de 48.500 euros, dels quals 45.000 euros s'han distribuït entre els diferents seleccionats i en la resta de partida s'inclouen les despeses per a la difusió del programa, logística i l'assegurança que la UIB subscriu per cada un dels alumnes, que cobreix tot el període de pràctiques.

BEQUES PER A PRÀCTIQUES EN PAÏSOS EMPOBRITS. CURS 2006-2007

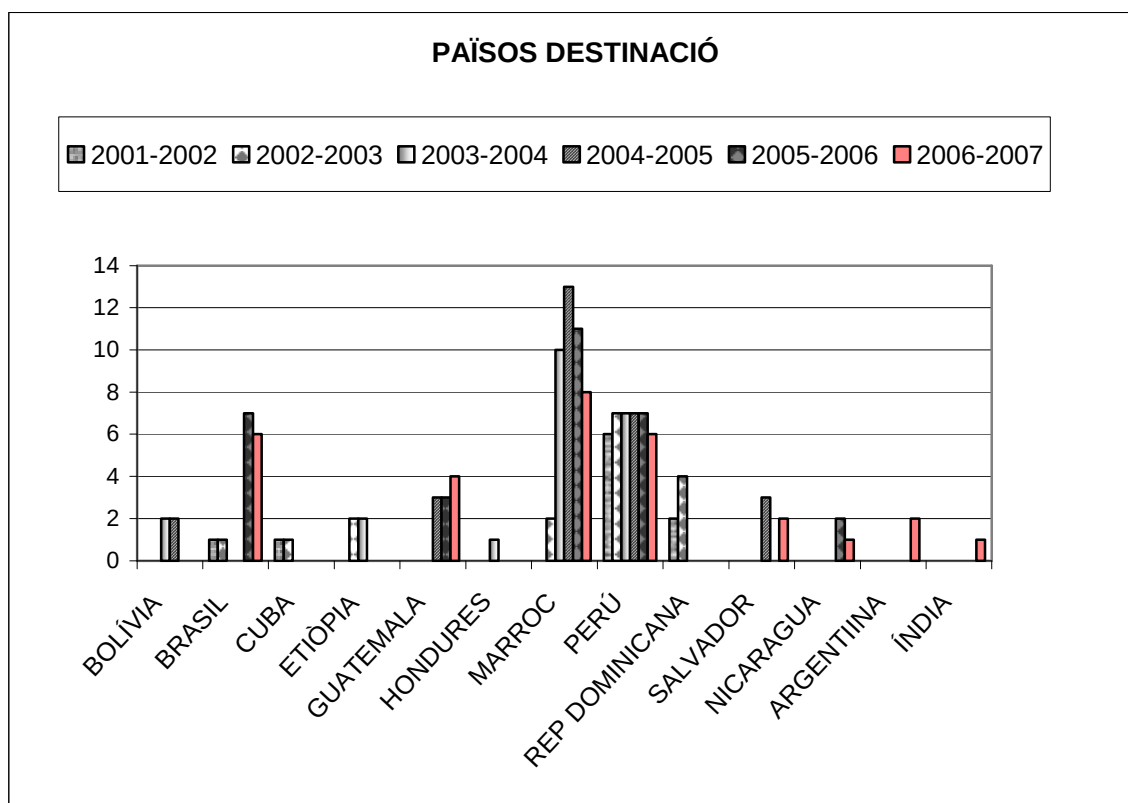
ESTUDIS	NRE. D'ALUMNES	DESTINACIÓ
Fisioteràpia	6	Brasil
Mestre. Educació Física	8	Marroc
Mestre. Educació Especial	6	Perú
Enginyeria Tècnica Agrícola	2	Argentina
Enginyeria Tècnica Agrícola	1	Nicaragua
Arquitectura Tècnica	1	Índia
Treball Social	4	Guatemala
Treball Social	2	El Salvador

Evolució del programa

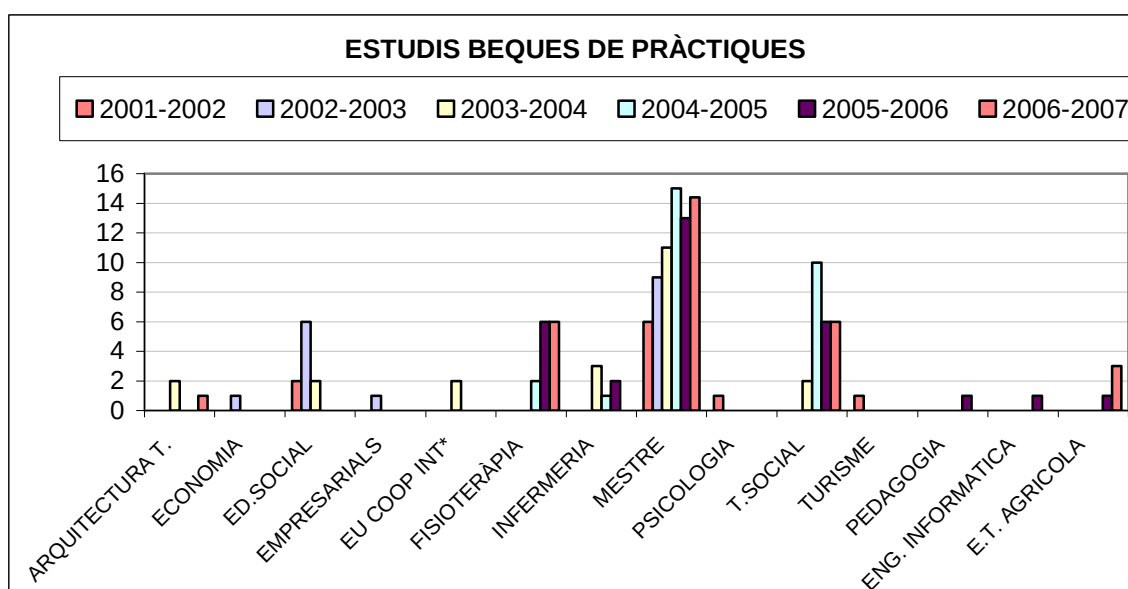
En aquesta gràfica podem observar el total de beques concedides per curs acadèmic:

Pel que fa als països on l'alumnat realitza les pràctiques, podem observar que el major nombre de beques s'han realitzat al Marroc i al Perú.

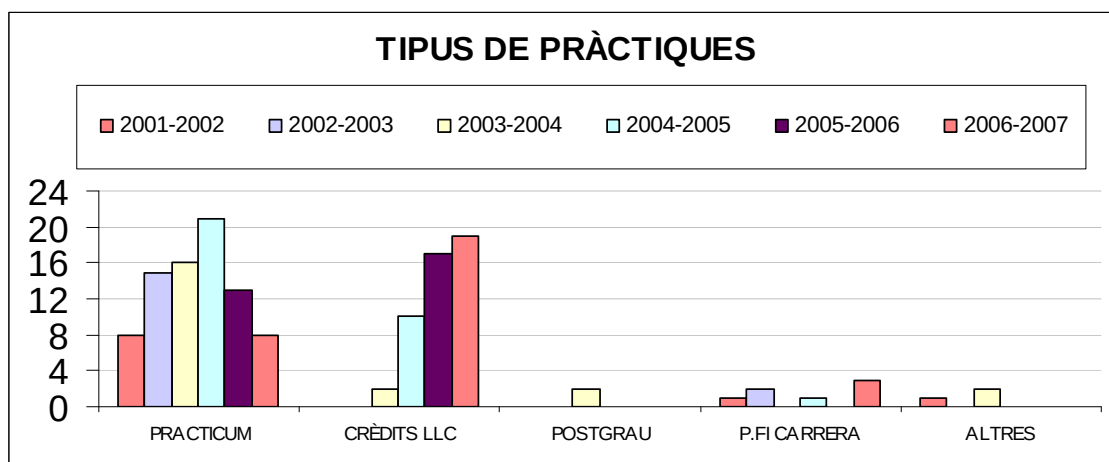

Aquesta gràfica ens mostra el nombre d'alumnes segons els estudis i el curs acadèmic:

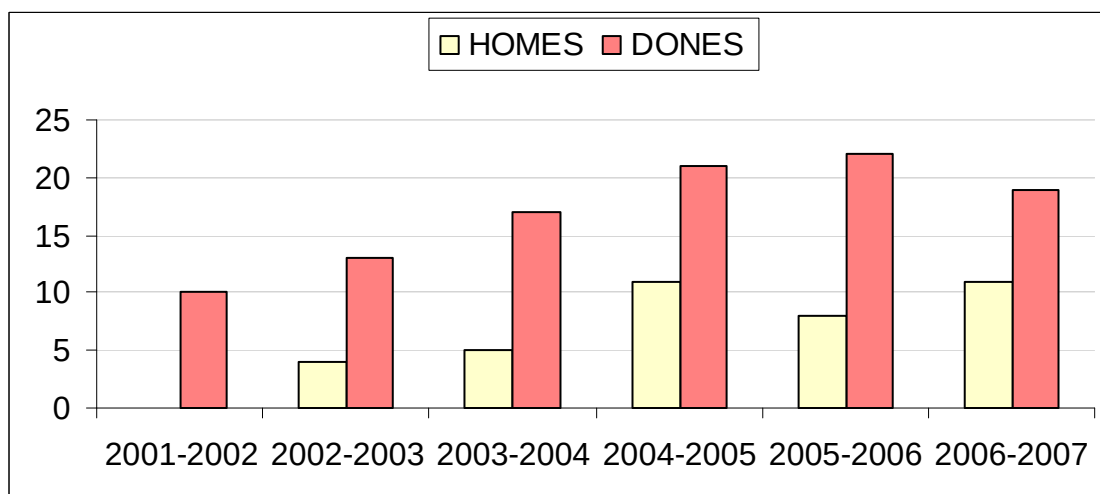

* EU COOP INT: curs d'Especialista Universitari en Cooperació Internacional.

Pel que fa al tipus de pràctiques, les més habituals són les que corresponen al Pràcticum dels estudis corresponents, seguides per les que es convaliden per crèdits de lliure configuració.

A la gràfica següent, sobre la distribució per sexe de tot l'alumnat que ha participat i participa en el programa, podem observar que la majoria de participants són dones.

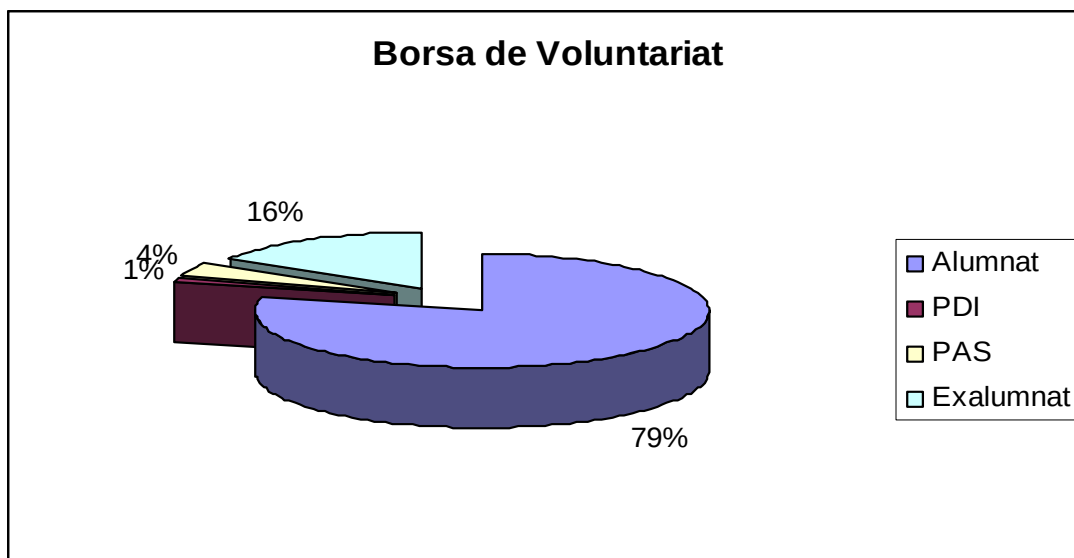
8.2.5. VOLUNTARIAT UNIVERSITARI

8.2.5.1. Borsa de Voluntariat Universitari

La Borsa de Voluntariat Universitari té com a objectiu implicar un ampli ventall de persones joves en activitats de voluntariat. La Borsa manté informades les persones inscrites del conjunt de les ofertes i demandes de voluntariat que es donen a les entitats amb què la UIB té acords, com també del conjunt d'oferta formativa en aquest àmbit.

Durant el curs 2006-2007 la Borsa ha tingut un total de 712 membres inscrits de la comunitat universitària:

Borsa de voluntariat 2006-2007				
Alumnat	PDI	PAS	Exalumnat	Total
573	10	21	108	712

En l'actualitat, les entitats amb les quals es tenen signats acords de col·laboració en matèria de voluntariat són:

ENTITATS DE COL·LABORACIÓ EN MATÈRIA DE VOLUNTARIAT
Enginyeria sense Fronteres de les Illes Balears
- Associació Camí
- Associació de Pares de Nins Autistes de les Balears
- Metges del Món – Illes Balears
- Associació d'Amics dels Parcs (ABAP)
- Associació de Mares de Discapacitats de les Balears (AMADIBA)
- Projecte Home
- Alas (Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears)
- Associació de Pares de Nins amb Càncer de les Balears (ASPANOB)
Grup d'Educadors de Carrer i Treball amb Menors (GREC)
- Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB)
Confederació General del Treball (CGT)
- Associació Jovent-Segle XXI
Associació d'amics del poble sahrauí de les Illes Balears
- Amadip-Esment
- Institut de Serveis Social i Esportius de Mallorca
Unicef-Illes Balears
- Associació de persones en discapacitat de Calvià (ASDICA)
- Greenpeace
- S'Alzina

Al llarg de l'any i a partir de la demanda de les entitats col·laboradores per cobrir places puntuals de voluntariat, la Borsa de Voluntariat en fa difusió entre els membres. Malgrat

això, coincidint amb l'inici del curs acadèmic, es fa una convocatòria genèrica de places de voluntariat en les diferents entitats participants i es dona una àmplia difusió de l'oferta.

D'aquesta manera, durant el curs 2006-2007 es va realitzar al mes d'octubre la **III Convocatòria de Places de Voluntariat**. Aquestes són les entitats que hi participaren:

Entitat	Programa	Places
Àmbit d'actuació: atenció a persones amb discapacitat		
ASSOCIACIÓ CAMÍ	PUNT DE TROBADA Activitats d'oci i temps lliure	Indeterminades
	OCI	
AMADIBA (Associació de Mares de Discapacitats de les Balears)	OCI, TEMPS LLIURE	Indeterminades
AMADIP. ESMENT	SERVEI D'OCI I VACANCES	Indeterminades
ASSOCIACIÓ DE PARES DE NINS AUTISTES DE LES BALEARS	OCI I TEMPS LLIURE	Indeterminades
ASDICA	PUNT DE TROBADA Activitats d'oci i temps lliure	Indeterminades
Àmbit d'actuació: medi ambient		
ABAP	ACTIVITATS AL PARC NATURAL DE L'ALBUFERA D'ALCÚDIA	Indeterminades
GOB	GRUP INFANTIL I JUVENIL	Indeterminades
	VOLUNTARIAT ORNITOLÒGIC	
	VOLUNTARIAT A LA TRAPA	
GREENPEACE	ACCIONS DE SUPORT A TASQUES DE DIFUSIÓ I SENSIBILITZACIÓ	Indeterminades
S'ALZINA	ACTIVITATS AL PARC NATURAL DE MONDRAGÓ, LA DRAGONERA...	Indeterminades
Àmbit d'actuació: Salut		
ASPANOB (Associació de Pares de Nins amb Càncer de les Balears)	VISITA HOSPITALÀRIA MALETÍ DEL VOLUNTARIAT	Indeterminades
ALAS (Associació de Lluita Anti-sida de les Illes Balears)	IMPARTICIÓ DE TALLERS AL CENTRE PENINTENCIAR	Indeterminades
	OCI I TEMPS LLIURE, SEGUIMENT HOSPITALARI	Indeterminades
	ACOMPANYAMENT HOSPITALARI A PERSONES AFECTADES	Indeterminades
METGES DEL MÓN	MIGRA (acompanyament d'usuàries)	Indeterminades
	UNITAT MÒBIL (intercanvi de xeringues i tallers)	Indeterminades
	ACOLLIDA, CENTRE D'ATENCIÓ SOCIO SANITÀRIA	Indeterminades
PROJECTE HOME BALEARS	ADMINISTRACIÓ, CENTRE D'ACOLLIDA I (suport administratiu)	Indeterminades

	CENTRE D'ACOLLIDA I (acompanyament d'usuaris)	Indeterminades
	CENTRE D'ACOLLIDA II (entrevistes de seguiment)	Indeterminades
Àmbit d'actuació: Inserció social		
Institut de Serveis social i Esportius de Mallorca	TASQUES D'ACOMPANYAMENT I MILLORA DE LA QUALITAT DE VIDA DE GENT GRAN	Indeterminades
Associació Jovent-Segle XXI	ALFABETITZACIÓ INFORMÀTICA PER A NINS/NINES	Indeterminades
	SUPORT ESCOLAR PER A NINS/NINES AMB DIFICULTATS FAMILIARS I SOCIOECONÒMIQUES	Indeterminades
	ESTUDI DE NECESSITATS DE LES PERSONES MAJORS DEL BARRI DE SA INDIOTERIA	Indeterminades
	ACTIVITATS DE SUPORT A LA FORMACIÓ MEDIAMBIENTAL DE NINS I NINES EN UNA GRANJA ESCOLA	Indeterminades
Col·legi Públic Pintor Joan Miró	SUPORT ESCOLAR EN HORARI NO LECTIU	Indeterminades

8.2.5.2. Cursos de formació de voluntariat

La formació integral de l'alumnat de la UIB mitjançant la seva participació activa en la realització d'activitats de voluntariat es complementa amb l'oferta de cursos de formació de voluntariat que l'OCDS organitza des del curs 2004-2005. Amb aquests cursos es pretén aportar els coneixements per al seu correcte exercici, alhora que es converteixen en una eina de sensibilització i foment de l'acció voluntària entre la comunitat universitària.

Els cursos de formació de voluntariat es realitzen en dues modalitats: una de formació bàsica de deu hores de durada, i una altra de formació especialitzada en diferents àmbits d'actuació de vint hores de durada.

Els cursos, que es realitzen al llarg del curs 2006-2007, són els següents:

- **Curs de Formació Bàsica en Voluntariat:** se n'han realitzat dues edicions, una primera del 6 al 9 de novembre de 2006; i una segona del 6 al 8 de març de 2007.
Aquesta acció està finançada en el marc del conveni de col·laboració entre la Conselleria de Presidència i Esports del i la UIB en matèria de voluntariat.
- **Curs de Formació de Voluntariat Especialitzat: Cooperació al desenvolupament:** del qual s'han realitzat dues edicions, una primera del 13 al 17 de novembre de 2006 i una segona del 13 al 23 de març de 2007.
Aquesta acció està finançada en el marc del conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Immigració i Cooperació i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.
- **Curs de Formació de Voluntariat Especialitzat: Medi ambient:** del qual s'han realitzat dues edicions, una primera de l'11 al 15 de novembre de 2006 i una segona del 26 al 30 de març de 2007.

Aquesta acció està finançada en el marc del conveni de col·laboració entre la Conselleria de Presidència i Esports i la UIB en matèria de voluntariat.

- **Curs de Formació de Voluntariat Especialitzat: Discapacitat:** del qual s'ha realitzat una edició, del 20 al 24 de novembre de 2006.

Aquesta acció està finançada en el marc del conveni de col·laboració entre la Conselleria de Presidència i Esports i la UIB en matèria de voluntariat.

Curs	Places	Assistents
Curs de Formació Bàsica en Voluntariat (horabaixa) Del 6 al 9 de novembre de 2006	25	26
Curs de Formació de Voluntariat Especialitzat: Cooperació al desenvolupament del 13 al 17 de novembre de 2006	25	21
Curs de Formació de Voluntariat Especialitzat: Medi ambient de l'11 al 15 de novembre de 2006	25	10
Curs de Formació de Voluntariat Especialitzat: Discapacitat del 20 al 24 de novembre de 2006	25	19
Curs de Formació Bàsica en Voluntariat (matí) Del 6 al 8 de març de 2007.	25	8
Curs de Formació de Voluntariat Especialitzat: Medi ambient del 26 al 30 de març de 2007	25	12
Curs de Formació de Voluntariat Especialitzat: Cooperació al desenvolupament del 13 al 23 de març de 2007	20	22
TOTAL	170	118

8.2.5.3. Voluntariat Universitari en Cooperació al Desenvolupament

La bona acollida del conjunt de la comunitat universitària i la valoració positiva de les accions de voluntariat internacional en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament dutes a terme els cursos anteriors, animen a continuar aquesta línia de treball. Així, l'alumnat de la UIB pot realitzar una immersió en la vida quotidiana de comunitats en processos de desenvolupament a través de la seva contribució mitjançant tasques de voluntariat.

Aquest programa és possible gràcies als acords de col·laboració que se subscriuen amb les diferents entitats contrapart dels països de destinació, que duen a terme part de les seves activitats en benefici de les comunitats en què actuen:

Entitats de col·laboració en matèria de voluntariat en cooperació al desenvolupament
Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears
Escuela Superior Politécnica del Litoral de Ecuador
Institución de Ensino Superior Feevale
Universidade Estadual de Londrina
Hospital Dr. Noel H. Sbarra
Xarxa de voluntaris universitaris de les Nacions Unides en la iniciativa d'Objectius de Desenvolupament del Mil·leni

Les activitats de voluntariat en aquest àmbit es complementen amb les accions de formació específica en l'àmbit del voluntariat en cooperació al desenvolupament, que es descriuen a l'apartat corresponent.

- **Programa d'estades solidàries**

Des que el curs 2004-2005 s'inicià el **programa d'estades solidàries**, cada any l'OCDS facilita situacions de convivència i coneixement de realitats alienes a les pròpies de l'alumnat de la UIB en països del sud, a través de la realització d'activitats de voluntariat i la immersió amb la població local del país de destinació. El present curs 2006-2007, el programa s'ha desenvolupat durant l'estiu de 2007 i hi han participat un total de 15 persones.

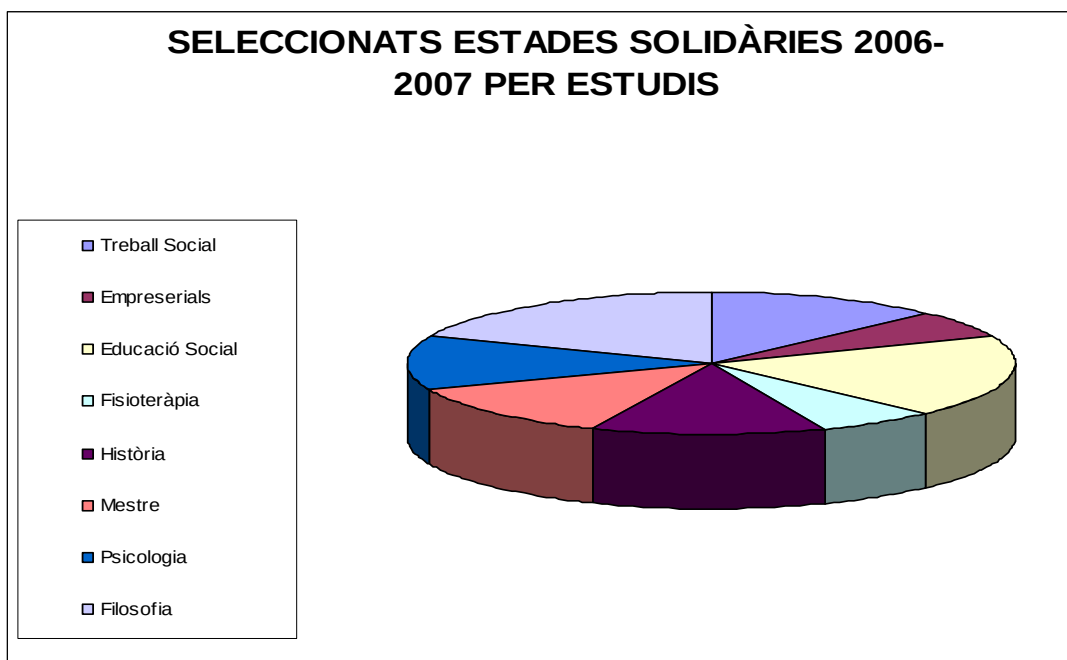
Part d'aquest programa està finançat en el marc del conveni entre la Conselleria d'Immigració i Cooperació, que durant el curs 2006-2007 ha possibilitat la participació de 13 alumnes:

Finançament: Direcció General de Cooperació		
Entitat	País	Alumnes
Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears	Algèria	8
Instituto de Ensino Superior Feevale	Brasil	2
Hospital Dr. Noel H. Sbarra	Argentina	3

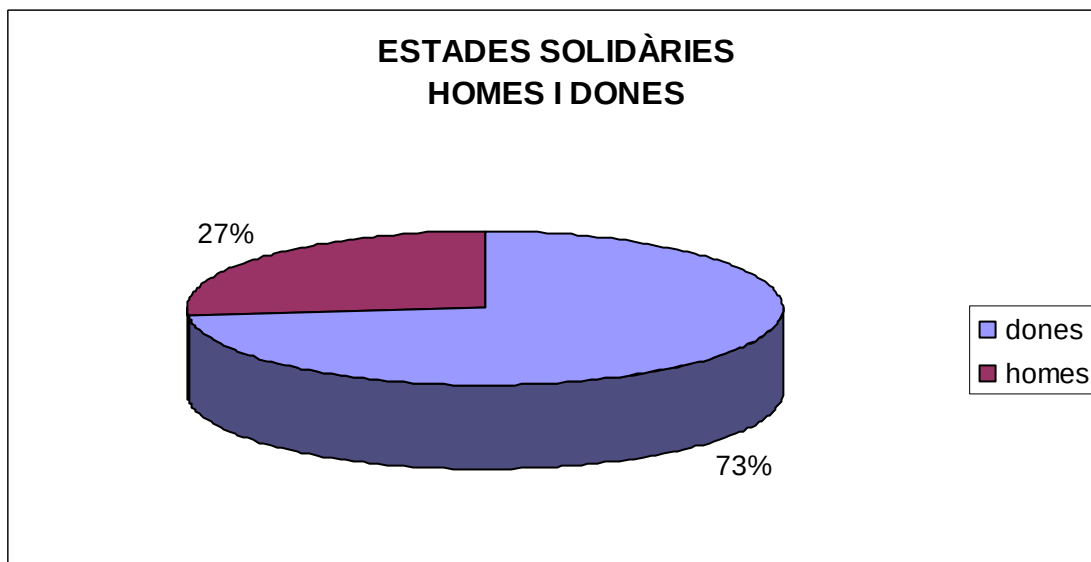
Una altra part d'aquest programa està finançada a través del 0,7 del pressupost d'ingressos propis que la UIB destina a accions de solidaritat i que es porta a terme conjuntament amb els Fons Insulars de Cooperació en el marc de l'acord de col·laboració entre ambdues entitats. Així, dos alumnes de la UIB han participat en projectes de desenvolupament executats per l'Instituto de Promoción Humana (INPRHU) a Nicaragua que reben el suport dels Fons Insulars de Cooperació.

Finançament: 0,7 per cent UIB		
Entitat	País	Alumnes
Instituto Promoción Humana (INPRHU) Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació	Nicaragua	2

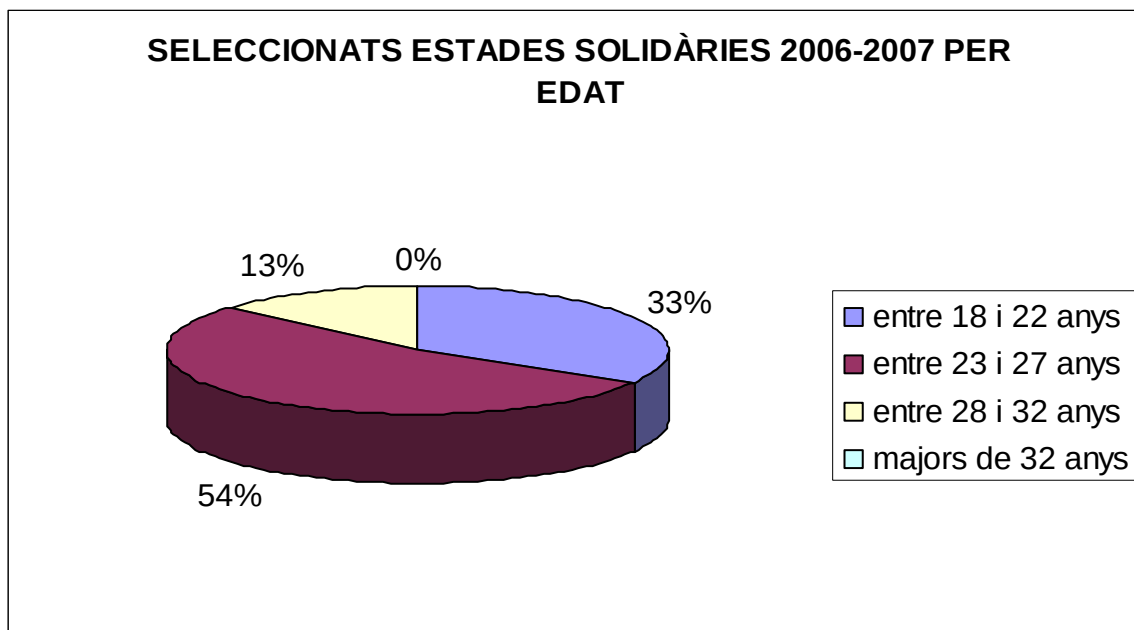
Aquesta gràfica ens mostra la distribució per estudis de l'alumnat seleccionat:

A la gràfica següent, sobre la distribució per sexe de tot l'alumnat que ha participat i participa en el programa, podem observar que la majoria de participants són dones.

Aquesta gràfica ens mostra la participació per edat, s'hi pot observar que la gran majoria està entre els 23 i 27 anys.

- **Altres accions de voluntariat per a la cooperació al desenvolupament**

El 2006 es va atorgar un ajut de 4.800 euros a l'alumnat de la UIB perquè estudiants de postgrau participassin en el programa de voluntariat de l'Organització Mundial de Turisme (OMT) TedQual Ecuador 2006 «Haciendas del Ecuador».

El responsable d'aquest programa fou el senyor Eugeni Aguiló, director del Màster en Gestió Turística (MTA).

Aquesta acció es finançà en el marc del conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Immigració i Cooperació i la UIB. Hi participaren un total de 12 alumnes, que es beneficiaren d'una ajuda de 400 euros per a cada un dels participants, destinada a despeses de viatge.

8.2.5.4. Servei de Voluntariat Europeu (SVE)

El programa Servei de Voluntariat Europeu (SVE) de la Unió Europea permet dur a terme una activitat de voluntariat en un altre país, en un projecte desenvolupat per una entitat sense ànim de lucre del país receptor. Aquest programa cobreix les despeses de viatge, allotjament, manutenció i diners de butxaca de les persones participants, mitjançant el programa comunitari Joventut.

A partir de principi de l'any 2007, el programa introdueix reformes en les condicions de participació, que amplia l'edat fins als trenta anys i flexibilitza el període d'activitats de voluntariat entre tres i dotze mesos.

En el present curs l'OCDS, com a entitat d'enviament, ha donat informació i assessorament a diferents alumnes interessats a participar-hi. Finalment cap d'aquestes

persones no ha optat a presentar les sol·licituds pertinents en alguna de les cinc convocatòries existents al llarg de l'any.

8.2.5.5. Programa de voluntariat de Nacions Unides

Un any més la UIB ha participat en la xarxa de voluntariat universitari de les Nacions Unides al voltant dels Objectius de desenvolupament del mil·lenni, i ha permès d'aquesta manera que el seu alumnat optàs a alguna de les trenta places que per al conjunt de les universitats de l'Estat espanyol participants s'han ofert en aquesta edició.

Cada universitat participant en la xarxa presenta els seus candidats per als diferents perfils de tasques de voluntariat ofertes arreu del món. Les tasques es desenvolupen a l'organisme de les Nacions Unides mateix o en entitats que col·laboren estretament amb aquest en programes de cooperació al desenvolupament.

En l'edició d'enguany, finalment no hi ha hagut candidats.

8.2.6. PROGRAMA UIB REUTILITZA

En el 2005 la UIB posa en marxa un programa de reutilització d'equipament informàtic. Aquest programa estableix els mecanismes formals per a la reutilització de material informàtic de la UIB, per tal de fomentar la reutilització interna de la UIB i destinar el material reutilitzable a projectes de cooperació al desenvolupament i a altres iniciatives d'interès social.

Existeixen dos tipus de sol·licituds:

Internes: realitzades per qualsevol membre de la comunitat universitària, per fer-ne un ús intern a la Universitat.

Externes: realitzades per associacions que participen en els programes de cooperació al desenvolupament i de voluntariat de la UIB. Així com, centres educatius, i altres entitats d'acció social.

Durant el curs 2006-2007 s'han lliurat un total de 128 equips complets, els quals responen a totes les sol·licituds internes de la UIB, distribuïts entre, departaments, secretaries, laboratoris, copisteries, biblioteques, etc.

8.2.7. ACCIONS D'INFORMACIÓ, DOCUMENTACIÓ I DIVULGACIÓ

8.2.7.1 Col·lecció Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat

És un fet contrastat la inquietud i la tasca realitzada en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament per part de molts membres de la comunitat universitària, cosa que posa de manifest el seu tarannà humà i solidari.

L'increment de la quantitat i la importància de les accions en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament realitzades a la Universitat de les Illes Balears, juntament amb l'absència d'una col·lecció de llibres específica en aquesta matèria, porta a crear-ne una

que englobi les diferents aportacions científiques, les anàlisis crítiques, les noves estratègies i les experiències que s'han dut a terme en el si de la UIB.

La col·lecció Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat dóna resposta a aquesta necessitat i es planteja com a objectius:

- Aportar una anàlisi crítica sobre la cooperació al desenvolupament en el món actual.
- Reflexionar i analitzar sobre la globalització i les seves conseqüències en els països en vies de desenvolupament.
- Definir estratègies en cooperació al desenvolupament que contribueixin a la disminució de les desigualtats i de la pobresa, atenent els determinants culturals, socials, polítics i econòmics dels països empobrits.
- Donar a conèixer les diferents cultures per tal d'afavorir un món basat en el respecte a la interculturalitat, la pluralitat i l'acceptació de la diferència.
- Difondre les diferents experiències que s'han dut a terme des de la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

Des de la seva creació la col·lecció Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat ha publicat els següents títols:

- Volum 1: ***Aprendre a veure el món: Testimonis de l'alumnat***
Aquest llibre recull algunes de les experiències de l'alumnat de la UIB que ha realitzat una part de les pràctiques dels seus estudis en diferents països empobrits. Aquestes experiències s'han dut a terme amb el suport del Programa de beques de pràctiques en matèria de cooperació al desenvolupament, que es fa en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB.
- Volum 2: ***Els indicadors en els projectes de cooperació en turisme sostenible***, del professor Miquel Seguí.
El present llibre sorgeix del treball de recollida d'informació i documentació sobre bones pràctiques en la cooperació al desenvolupament en el tema de turisme sostenible, que es va realitzar en el marc del conveni de col·laboració entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament durant l'any 2004.
Aquesta obra aporta una sèrie de reflexions, alhora que compara definicions al voltant de conceptes com el turisme sostenible, la cooperació al desenvolupament, la necessitat d'indicadors, etc. Planteja i defineix criteris i indicadors pertinents per a la identificació i l'anàlisi de la sostenibilitat dels projectes de cooperació al desenvolupament en turisme per tal de mantenir un equilibri en el desenvolupament del país. Es dirigeix als polítics que prenen les decisions, als científics que pensen en solucions per als problemes, a les ONGD que volen ajudar aquests pobles i a totes les persones preocupades pel benestar de les persones i interessades en la cooperació al desenvolupament.
- Volum 3: ***Manejo integral costero***, de la professora Isabel Moreno
El llibre recull la documentació utilitzada en el curs de postgrau de Gestió Integral de Zones Costaneres, realitzat a Puerto Madryn, Patagònia (Argentina). Aquesta obra es dirigeix a l'alumnat que faci el curs, com a material didàctic, a tots els tècnics que en el marc de la cooperació al desenvolupament s'ocupen de

la preservació de les zones costaneres i a tota la població sensibilitzada en temes mediambientals.

- Volum 4: *Las ONG: un sistema de indicadores para su evaluación y gestión*, de la professora Raquel Herranz

El present llibre sorgeix del premi de recerca que es va atorgar en matèria de cooperació al desenvolupament. Aquesta obra es dirigeix a tècnics que treballen en ONG i especialment a aquelles persones que gestionen o han de gestionar una ONG, als organismes finançadors (administracions públiques, entitats privades, fons de cooperació, consorcis, etc.) i a totes les persones interessades en la cooperació al desenvolupament. D'altra banda aquest estudi, atès que és un projecte de recerca, serveix de base per a altres recerques en matèria de cooperació al desenvolupament i solidaritat.

8.2.7.2. Centre de documentació

Durant l'any 2006 s'ha creat el centre de documentació sobre cooperació al desenvolupament, que neix del conveni firmat entre la Conselleria d'Immigració i Cooperació i la UIB.

Els objectius d'aquest centre són els següents:

- Donar el suport documental i la informació significativa que necessiten les institucions, organitzacions no governamentals i persones que treballen, estudien o actuen en el camp de la cooperació, per contribuir a desenvolupar amb eficiència la seva tasca.
- Constituir-se en un centre de referència quant a documentació sobre cooperació en l'àmbit dels països de parla catalana i espanyola.
- Abastar exhaustivament tota la documentació generada sobre la cooperació al desenvolupament en l'àmbit de les Illes Balears.

Els productes documentals que oferirà el centre són els següents:

- Biblioteca digital: recopilació sistemàtica de documents digitalitzats; catalogació de documents digitals; integració dels documents a text complet en un sistema de biblioteca digital.
- Biblioteca tradicional: recopilació sistemàtica del material documental sobre cooperació generat a les Balears; creació i desenvolupament d'una col·lecció bibliogràfica bàsica sobre cooperació; catalogació dels documents; oferta de material en préstec i consulta, digitalització de documents...
- Directori: recopilació sistemàtica de la informació sobre organismes, persones i institucions; organització de la informació en una base de dades; oferta de la plataforma del directori.

La UIB aportarà les prestacions pròpies del Servei de Biblioteca i Documentació i altres d'específiques per a aquest centre. L'aportació de la Conselleria d'Immigració i Cooperació en el marc d'aquest conveni serà de 64.166 euros.

8.2.8. PARTICIPACIÓ EN ÒRGANS COL·LEGIATS I COMISSIONS

El Vicerectorat de Relacions Exteriors i l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat són membres de:

- La Comissió de Solidaritat i Cooperació Internacional de l'Institut Joan Lluís Vives.
- La Comissió de Cooperació al Desenvolupament del CEURI.
- El Consell de Cooperació al Desenvolupament de les Illes Balears.

- El Fons Menorquí de Cooperació, el Fons Pitiús de Cooperació i el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació en qualitat de soci.
- La Comissió Executiva del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació.